

120001

Anordning

Erstatningsloven

angaaende

(1) Lov nr. 141

Vedligeholdelse af og Tilsyn med Kirkebygninger m. v.

120001

Amalienborg, den 14. Maj 1923.

immovables - maintenance of churches + annexes

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gore vitterligt: at Vi efter derom af Vor Kirkeminister i Henhold til Bestemmelserne i §§ 7 og 33 i Lov af 30. Juni 1922 om Vedligeholdelse af Kirker og Kirkegaarde m. v. nedlagt Forestilling ville have anordnet følgende Regler angaaende Vedligeholdelse af og Tilsyn med Kirkebygninger m. v.:

A. Vedligeholdelse.

§ 1.

I Henhold til Bestemmelserne i § 6 i Lov af 30. Juni 1922 om Vedligeholdelse af Kirker og Kirkegaarde m. v. skal Menighedsraadet, Kirkens Ejer og dens Tilsyn *vaage over*, at Kirkebygningen med Tilbehør og Omgivelser vedligeholdes fuldt forsvarligt, og at Kirkegaarden, med hvad der hører til den, holdes i sømmelig Stand og skal derfor sørge for, at Brøst og Mangler, hvor saadanne viser sig, afhjælpes, om nødvendigt efter nærmere Anvisning;

virke til, at navnlig Kirkebygningens Indre og dens Tilbehør fyldestgør Fordringerne til Orden, Sømmelighed og Bekvemmelighed, saa at Gudstjenesten ikke lider og Andagten ikke forstyrres ved Mangler i saa Henseende, og at der foretages saadanne Forandringer og Anskaffelser, som efter Tidens almindelige Krav maa anses for at være tjenlige til at øge Kirkebygningens Hygge og Værdighed og Gudstjenestens Højtidelighed, og som kræves, for at de kirkelige Handlinger kan udføres værdigt i Overensstemmelse med de til enhver Tid derom givne Forskrifter;

paase, at der, naar Ombygning eller Forandring ved Kirkebygningen eller dens Tilbehør skal finde Sted, altid forud sker Henvendelse herom til Ministeriet, jfr. herved Lovens § 4.

§ 2.

Det paahviler Menighedsraadet, Kirkens Ejer og dens Tilsyn nøje at følge de i Lovens §§ 10—12 og 14 givne Forskrifter med Hensyn til Anbringelse og Vedligeholdelse m. m. af Mindesmærker, Mindetavler og andre Prydelser, Harmonium eller Orgel, Belysningsredskaber samt Installation af elektrisk Lys, Kakkelovne eller Varmeværk og at sørge for, at Sager af denne Art indsendes til Ministeriets Afgørelse, naar

dette er foreskrevet i Loven, eller Sagens Omstændigheder iøvrigt gør det paakrævet. Sager om Anbringelse af Varmeværk eller større Forandringer ved Kirkens Opvarmningsforhold skal altid indsendes til Ministeriets Afgørelse.

§ 3.

Stk. 1. Ved Opførelse af nye Kirker maa Reglerne i Lovens §§ 2 og 3 iagttages. Ved Indsendelse af Planen til Ministeriets Godkendelse skal foruden Tegninger og Beskrivelse medfølge et specificeret Overslag over Bekostningerne.

Stk. 2. Saafernt Arbejderne ved en Hovedistsættelse af en Kirke i Henhold til Lovens § 16 ønskes fordelt over et Tidsrum af indtil 10 Aar, maa Planen for Arbejdernes Udførelse forelægges for det i Lovens § 32 omhandlede Syn, forinden Sagen indsendes til Ministeriet.

§ 4.

Stk. 1. Ved Istandsættelser af Kirkens Ydermur skal anvendes Kalkfugning, og nye Sten, som indsættes, skal være af lignende Stof, Størrelse og Farve som de øvrige Sten i Murværket. Er Muren overtrukket med Kalk eller Cement, og det kan paavises, at den oprindelig har staaet fuget, kan Overtrækket forlanges fjernet, naar det af Hensyn til Kirkens Stil maa anses for ønskeligt, og de Kirken tilhørende Midler gør det overkommeligt. Det samme gælder for indvendige Murflader. Mispydende Ujævnheder paa Mure, Vægge og Hvælvinger kan fordres afrettet. Derimod bør det som Regel ikke tilstedes, at Vægflader og Hvælvingsundersider i middelalderlige Kirker optrækkes med glat Puds.

Stk. 2. Fremkommer der ved Arbejder i Kirken Kalkmalerier, skal dette indberettes til Nationalmuseet, der uden Udgift for Kirken foranstalter den videre Undersøgelse og gør Indstilling til Ministeriet om Maleriernes Istandsættelse, hvis det skønner, at disse enten har historisk eller kunsthistorisk Interesse eller vil være til Pryd for Kirken.

Stk. 3. I Kirker med Bjælkeloft maa dette ikke uden Ministeriets Tilladelse forskalles og pudses.

Stk. 4. I det Aar, hvor der afholdes Syn efter Lovens § 32, maa Spækning og Kalkning ikke finde Sted, før Synet har været afholdt.

§ 5.

Stk. 1. Bly-, Kobber- eller Munketegtag maa ikke uden Ministeriets Tilladelse afløses med andet Tag. Tilstedes et Bly- eller Kobbertag ombyttet med andet Tag, skal det Overskud, der fremkommer, henlægges til en Fond, der kan tillades anvendt til Kirkens Forskønnelse eller andre særlige Foranstaltninger ved denne efter Ministeriets nærmere Bestemmelse.

Stk. 2. Straatag, Rørtag, Cementtagsten eller Tag af Zink, galvaniserede Jernplader, Tagpap eller lignende Materiale maa ikke uden Ministeriets Tilladelse anvendes paa en Kirke og maa som Regel heller ikke anvendes paa andre til en Kirke hørende Bygninger. Skifertag bør ikke anvendes paa gamle Kirker.

Stk. 3. Hvis Indgangene til Kirken er udsat for Regn fra Taget, skal der anbringes Tagrender med Nedløsrør over Indgangsdørene. Findes det hensigtsmæssigt, og Kirkebygningen ikke vil skæmmes derved, kan det øvrige Tag ogsaa forlanges forsynet med Tagrender og Nedløsrør. Vandet fra disse skal, naar Omstændighederne taler derfor, afledes gennem lukket Rørledning.

Stk. 4. Til Dækning af Støttepiller ved middelalderlige Kirker maa Cement, Skifer, Zink eller Jernplader ikke anvendes, og saadan Afdækning kan, hvor den forefindes, forlanges ombyttet med et til Kirkens Stil svarende Stof.

paakrævet.
is Opvarm-

Stk. 5. Anses det for ønskeligt, at en Kirke forsynes med Lynledning, skal Sagen forelægges Ministeriet til Afgørelse. Gaar Ministeriets Afgørelse ud paa, at Foranstaltningen skal foretages, fastsætter det samtidig de nærmere Regler for Anlægget og for Tilsynet med Ledningens Vedligeholdelse.

ttages. Ved
ger og Be-

§ 6.

Henhold til
for Arbej-
den Sagen

Stk. 1. Hvor Forholdene tillader det, skal der omkring Kirken anbringes et Fortov af Stenbro eller anden af Synet (Lovens § 32) godkendt Belægning med passende Skraaning og som Regel af mindst 1 Meters Bredde. Et saadant Fortov skal altid anlægges ved nye Kirker.

Stk. 2. Lider Grunden af Fugtighed, skal Dræning foretages.

Stk. 3. Kirkens Brandredskaber bør, hvor der kan findes en passende Plads til deres Ophængning, tilstræbes fjernede fra Kirkens Mure.

ng, og nye
de øvrige
an paavises,
aar det af
Midler gør
nde Ujævn-
ør det som
lige Kirker

§ 7.

Kirkeklokkerne skal være solidt befæstet og hænge saaledes, at de kan høres tydeligt. Omstøbning af Klokker eller Anskaffelse af nye saadanne maa ikke ske, forinden Spørgsmaalet har været forelagt Ministeriet til Afgørelse. Hvor det skønnes fornødent, skal der opføres enten et Klokketaarn eller en Klokkestabel ved Kirken. Adgangen til Klokkerne skal være sikker og gøres saa bekvem, som Omstændighederne tillader det. Lemmene i Lydhullerne bør være indrettet saaledes, at de uden Besvær kan lukkes op og i, naar Klokkerne benyttes.

indberettes
undersøgelse
skønner, at
for Kirken.
se forskalles

§ 8.

Har Kirken Ur, skal det holdes i god Gang, behørig vedligeholdes og, naar det gøres fornødent, fornyes. Uret maa ikke flyttes eller fjernes uden Ministeriets Tilladelse.

ug og Kalk-

§ 9.

Kirkens forskellige Afdelinger, derunder dens Loft, Kapeller og Kældere, skal være tilgængelige og de dertil fornødne Genstande maa være ved Haanden, naar Synsforretning foretages. Der bør ligeledes drages Omsorg for, at der, hvor Omstændighederne tillader det, tilvejebringes det fornødne Lys paa Lofterne ved Anbringelse af Tagvinduer, Glastagsten eller lignende samt anbringes Gangbroer, hvor det er nødvendigt for, at et virkeligt Eftersyn af Tag og Tagværk kan ske.

lelse afløses
g, skal det
til Kirkens
ts nærmere

§ 10.

Stk. 1. Kirkens Indgange bør være tilstrækkelige i Antal. Dørene bør være tætte og saa vidt muligt til at aabne udad og til at aabne og lukke uden Larm. De skal have et sømmeligt og smukt Udseende, og Laasene skal til enhver Tid holdes tilbørlig smurt.

Jernplader,
des paa en
rende Byg-

Stk. 2. Ønskes Forandringer ved Kirkens Indgange eller Fornyelse af dens Døre, skal Tegning forelægges for det i Lovens § 32 ommeldte Syn og af dette indsendes til Ministeriets Godkendelse.

anbringes
t, og Kirke-
rsynet med
aler derfor,

Stk. 3. Nye Kirker bør være forsynet med mindst een Reservedør. Rejses der Spørgsmaal om Anbringelse af en Reservedør paa en ældre Kirke, skal Sagen indstilles til Ministeriets Afgørelse.

ent, Skifer,
forefindes,

§ 11.

Stk. 1. Vaabenhuset eller Forrummet bør være tilstrækkelig lyst og forsynet med tætte Døre og Loft samt med Gulv af et af Synet (Lovens § 32) godkendt Materiale, dog

ikke af Beton. Hverken dette eller andre Rum, der er aabne indad til Kirken, saalidt som Kirkerummet selv maa benyttes til Opbevaringssted for Kalkbænk, Stiger, Brandredskaber, Rengøringsredskaber eller andet lignende. Naar der ved en Kirke ikke er et Vaabenhus eller andet passende Forrum, kan et saadant forlanges opført eller indrettet. De fornødne Tegninger dertil skal forelægges Ministeriet til Godkendelse.

Stk. 2. I Vaabenhuset eller Forrummet skal være anbragt nogle passende Bænke og en tilstrækkelig stor Maatte af Kokos eller andet ikke ringere Stof.

§ 12.

Stk. 1. Anbringelse af flere eller større Vinduer eller Forandring af de allerede tilstedeværende Vinduers Plads kan kun forlanges, for saa vidt dette kan ske uden at svække Kirkens Soliditet eller krænke dens Stil. De fornødne Tegninger skal gennem det i Lovens § 32 ommeldte Syn forelægges Ministeriet, der, hvis Planen godkendes, kan give nærmere Anvisning med Hensyn til den Form, Størrelse, Indfatning og Indretning, som de ny Vinduer skal have.

Stk. 2. Kirkens Vinduer skal være forsynet med det fornødne Antal Trækruder, der i tørt Vejr bør holdes aabne om Dagen, og der skal være indrettet en Gitterdør ved mindst een af Kirkens Indgange. Tiltrænges der yderligere Foranstaltninger til Luftfornyelse i Kirken, vil sagkyndig Vejledning kunne faas ved Henvendelse til Ministeriet uden Udgift for Kirken.

Stk. 3. Vinduerne i Kirkerummet skal, hvor det behøves, være forsynet med passende Forhæng, der bør være lette at trække for og fra.

§ 13.

Stk. 1. Gravkældere under Kirkerummet og Gravkapeller, som er aabne ind til dette, bør være saaledes indrettet, at de ikke fordærver Luften i Kirken eller volder Træk; hvis dette er Tilfældet, maa der træffes betryggende Foranstaltninger derimod.

Stk. 2. Ved Afsondring af Gravkapeller fra Kirken, Fjernelse af Kister fra Kapeller eller andetsteds i Kirken og Nedsænkning af dem paa Kirkegaarden samt Flytning af gamle Ligsten i eller ved Kirken maa isøvrigt Bestemmelserne i Lovens § 8 iagttages.

§ 14.

Stk. 1. I nye Kirker skal Hovedgangene være mindst 2 Meter brede. Er Hovedgangen i ældre Kirker væsentlig smallere end dette Mindstemaal, kan den forlanges udvidet, og dette bør saavidt muligt altid ske, naar Stolestaderne skal fornyes eller underkastes en større Istandsættelse.

Stk. 2. Gulvet i Gangene og Koret skal være af Sten- eller Murfliser eller andet af Synet (Lovens § 32) godkendt Materiale, dog ikke af Beton. I Stolestaderne samt mellem Knæfald og Alter kan der forlanges Brædegulv eller andet Gulv, som af Synet erkendes for lige saa godt. Tillades andet Gulv i Stolene end Brædegulv, kan det forlanges forsynet med Maatter eller tilstrækkelig fastliggende Skamler. Ved Anbringelse af Brædegulv skal der under dette lægges et tæt Underlag af Beton eller af andet for Fugtighed uigennemtrængeligt Materiale, og der skal sørges for passende Luftfornyelse mellem Brædegulv og Underlagsgulv.

Stk. 3. Gulvet mellem Knæfaldet og Alteret skal være belagt med Filt eller andet passende Tæppestof, og Gulvet i Koret og Kirkens Gange kan, naar Menighedsraadet ønsker det, forlanges belagt med Løbere af Kokos eller andet lige saa godt Stof. Valget af Stoffet træffes af Synet.

Stk. 1. N
35 cm b
mellem S
staderne,
mindre K
rækker i
Stk. 2. Te
Er de gar
skal de sa
Kirken, og
Tilladelse.

Hv
Kirker uhel
Stk. 3.

Pre
for saa vid
skal der va
himmel ove
Istandsætte
som til For

Stk. 1. Døb
af andet ho
Materiale, o
en ny Døbe
godkendes a
Sølv, Tin ell
Haandklæde
Stk. 2. Gam
uden Ministe
det ske ved

Alter
Alterklædet
stort til at d
dugen skal v
fordres, at A
dugen kantes
Polstringen,
betrækkes me
lignende, saa
bør saavidt n
stræbes, at G

§ 15.

Stk. 1. Naar nye Stolestader anbringes, skal Stolestadernes Bænke være mindst 35 cm brede og forsynet med et bekvemt Ryglæn af passende Skraaning. Afstanden mellem Stolene skal være ca. 85 cm. Er der ikke Bænke paa begge Sider i Stolestaderne, skal der anbringes en Skraapult samt derunder Knager til Hatte, medmindre Kirkebestyrelsen og Synet (Lovens § 32) foretrækker, at der anbringes Knagerækker i Vaabenhuset.

Stk. 2. Tegninger til nye Stolestader skal først forelægges Ministeriet til Godkendelse. Er de gamle Stolestaders Endestykker eller Døre af kunstnerisk eller historisk Værdi, skal de saavidt muligt overføres til de nye Stolestader eller opsættes andetsteds i Kirken, og de maa under ingen Omstændigheder fjernes fra denne uden Ministeriets Tilladelse.

§ 16.

Hvor et Pulpitur ikke er fornødent af Pladshensyn og skæmmer Kirken eller Kirker uheldigt paa Lysforholdene, kan det forlanges borttaget, jfr. herved Lovens § 4, Stk. 3.

§ 17.

Prædikestolens Armlæn og Læsepult skal beklædes med samme Stof som Alteret, for saa vidt Synet (Lovens § 32) ikke bifalder anden Bestemmelse. Til Prædikestolen skal der være en fast og bekvem Trappe. Det kan forlanges, at der skal være Lydhimmel over Prædikestolen, hvor Kirkens Rumforhold gør det fornødent. Til større Istandsættelsesarbejder ved Prædikestole af kunstnerisk eller arkæologisk Værdi saavel som til Fornyelse af saadanne skal Ministeriets Godkendelse forud indhentes.

§ 18.

Stk. 1. Døbefonten skal være forsynet med et særskilt Døbefad af Sølv, Messing eller af andet holdbart, let renseligt og til Brugen egnet, af Synet (Lovens § 32) godkendt Materiale, og Fadet skal have en passende Dybde og Størrelse. Naar Anskaffelsen af en ny Døbefont paabydes eller bestemmes, skal Tegning eller Model saavel som Materiale godkendes af Ministeriet. Til Døbevandet skal der være en med Laag forsynet Kande af Sølv, Tin eller andet Metal. Til Brug ved Daaben skal der være det fornødne Antal Haandklæder.

Stk. 2. Gamle Døbefonte maa ikke ophugges, ej heller fjernes fra Kirkens Omraade uden Ministeriets Tilladelse. Skal Oliemaling paa Døbefonte af Granit fjernes, skal det ske ved Sæbelud.

§ 19.

Alteret bør i Reglen staa paa en ophøjet Plads i nogen Afstand fra Muren. Alterklædet skal være af Silkeplyds, bedste Uldplyds eller fint Klæde og tilstrækkelig stort til at dække hele Alterbordet, medmindre dette i sig selv er til Prydelse. Alterdugen skal være af hvidt Linned eller Bomuldsdrejl med passende Kant. Det kan fordres, at Alterklædet forsynes med et Kors og Bort af ægte Guldtraad, og at Alterdugen kantes med Kniplinger. Knæfaldet, hvis Armlæn bør være omtrent 66 cm over Polstringen, skal saavidt muligt være 34 cm bredt og 26 cm højt; det udstoppes og betrækkes med Plyds, Klæde eller blødt Skind og forsynes med Fryndser, Tunger eller lignende, saa at dets Forkant skjules, medmindre denne i sig selv er til Prydelse. Det bør saavidt muligt have en for Sognets Menighed passende Størrelse. Det bør tilstræbes, at Gulvet indenfor Altersranken ikke ligger højere end Gulvet udenfor.

§ 20.

Altartavlen eller Alterprydelsen skal svare til sin kirkelige Bestemmelse. Anskaffelsen af en ny Alterprydelse kan kun ske med Menighedsraadets Samtykke og skal altid indstilles til Afgørelse af Ministeriet, der kan forlange indsendt et malet eller tegnet Udkast tilligemed en Tegning eller et Fotografi af Alterrammen og Alterets Omgivelser. Til større Istandsættelsesarbejder ved Altartavlen eller dens Ramme skal ligeledes Ministeriets Godkendelse indhentes.

§ 21.

Stk. 1. Kalken og Disken skal være af Sølv, indvendig forgyldt, og Kalken skal være saa stor, at den kan rumme tilstrækkelig Vin til det Antal Altergæster, der samtidig knæler om Alteret. Gamle Alterkalke maa ikke omdannes uden Ministeriets Samtykke.

Stk. 2. Til Brug ved Sygeberettelser skal der for hver af et Pastorats faste Præster være en lille Kalk og Disk af Sølv med tilhørende Oblatæske og Vinbeholder, alt i Kapsel. Hvor der i samme Pastorat er flere Sognekirker, skal hver af disse tage lig Del i Bekostningen ved Anskaffelsen og Vedligeholdelsen.

Stk. 3. Alterkanden og Æsken til Oblater skal være af Sølv eller andet af Synet godkendt Materiale, og Alterkanden skal være forsynet med Laag. Hvor Alterkanden ikke er tilstrækkelig stor, kan det fordres, at den ombyttes med en større, eller at endnu en Kande anskaffes.

Stk. 4. Der skal til Brug ved Altergangen forefindes en gennemhullet Sølvske, en Kumme til Vinrester og en lignende til varmt Vand samt de fornødne hvide Linnedstykker, herunder Haandklæder. Hvis Alterkarrene m. v. opbevares i Kirken, kan der hertil, hvor der ikke haves andet passende Sted i Kirken til disses Opbevaring, forlanges anskaffet et til Omgivelserne passende Skab. Opbevares de udenfor Kirken, skal saavel Menighedsraadet (ved ikke-selvejende Kirker Ejeren) som det i Lovens § 32 ommeldte Syn sørge for, at det sker paa forsvarlig Maade. Hvis Brugen af Særkalke indføres, skal der efter Synets Bestemmelse anskaffes de hertil anordnede Genstande.

Stk. 5. Der skal paa Alteret være to Lysstager af Sølv, Malm eller af andet af Synet (Lovens § 32) godkendt Materiale. De skal være af en passende Størrelse og paa Kirkens Bekostning holdes forsynet med Voks- eller Stearinlys eller andre af Synet godkendte Belysningsmidler, at tænde ved Gudstjenester og kirkelige Handlinger efter Menighedsraadets nærmere Bestemmelse.

Stk. 6. Knæleskamlen skal være udstoppet og betrukket med samme Stof som Alterklædet.

Stk. 7. Messeskjorten skal være af fint Lærred. Messehaglen skal være af Silkeføjel eller andet af Synet godkendt Stof. Den kan fordres forsynet med ægte Guldborter og med et Kors af ægte Guldtraad.

§ 22.

Stk. 1. Kirken skal have en Bibel, en Alterbog, det til Præst, Kirkesanger og Organist nødvendige Antal Salmebøger og Koralbøger samt Bøger med Præ- og Postludier til Brug for Organisten. Autoriseres der nye Udgaver af fornævnte Bøger, eller ønskes der indført nye Melodisamlinger, er Kirken pligtig at anskaffe disse i fornødent Antal. Der skal være det efter Synets (Lovens § 32) Bestemmelse fornødne Antal, til Kirkens øvrige Udstyr passende Nummertavler, indrettet til Metaltal eller til Plader med paa-malede Numre. Endvidere skal der ved Kirken findes de fornødne Bøsser. En Kirkeblok maa ikke uden Synets Tilladelse fjernes fra Kirken.

Stk
nin
fin
ret
til
Stk
Ma
me
Eks
Stk.
san

ren
Til
lek

Stof
bør
der

Stk.
For
Dri
Kirk
hed
selv

Stk.
kens
tjen
nem
tæsn
ansa
kan
Kirk
Prov
Lov
tægt
vede

hvile
Ejer
Regl
med
hvad

else. An-
mtykke og
; et malet
ummen og
eller dens

skal være
er samtidig
Ministeriets

ste Præster
older, alt i
se tage lig

Synet god-
den ikke er
ut endnu en

Sølvsk, en
ide Linned-
en, kan der
varing, for-
rfor Kirken,
Lovens § 32
ærkalke ind-
enstande.

det af Synet
paa Kirkens
Synet ge
llinger eft.

se Stof som

af Silkefløjl
e Guldborter

r og Organist
Postludier til
; eller ønskes
nødent Antal.
al, til Kirkens
der med paa-
r. En Kirke-

Stk. 2. Anskaffelsen af de til enhver Tid foreskrevne Ministerialbøger samt Indtegningsbog til Altergang og Tillysningsbog paahviler Kirken. Hvor der i samme Sogn findes flere Kirker, paahviler Anskaffelsen Hovedkirken. Bøgernes Omfang og Indretning bestemmes af Synet, hvorfor Indstilling i hvert enkelt Tilfælde bør foretages til dette, forinden Bøgerne bestilles.

Stk. 3. Ødelægges nogen af disse Bøger ved Ildsvaade, eller bortkommer de paa anden Maade, skal Kirken anskaffe et nyt Eksemplar og for Ministerialbøgernes Vedkommende bekoste det tilbørlig udfyldt ved Afskrift efter det andet i Behold værende Eksemplar.

Stk. 4. Kirkens Hoved- og Kontraministerialbog maa ikke nogen Nat opbevares under samme Tag.

§ 23.

Der skal paa Kirkens Bekostning mindst een Gang aarlig foretages en Hovedrensning af Kirkens Indre, dens Løsøre og øvrige Tilbehør under Menighedsraadets Tilsyn. Ved Rensningen er det forbudt til Rensning af stafferede, d. v. s. med Farver lekorerede Inventargenstande, at anvende Soda eller anden ætsende Vædske.

§ 24.

Hvor der i det foregaaende er givet Valg mellem flere Slags Materialer eller Stof, træffes Afgørelsen af Synet (Lovens § 32) samtidig med Synsudsættelsen, men der bør som Regel ikke vælges et Materiale eller Stof af ringere Beskaffenhed end det, der hidtil har været anvendt.

§ 25.

Stk. 1. Hvor i Henhold til foranstaaende Regler Anskaffelser, Vedligeholdelsesarbejder, Fornyelser m. m. vedrørende Kirkebygningen med Løsøre og andet Tilbehør eller Driftsudgifter er paalagt Kirken, skal Udgifterne ved selvejende Kirker afholdes af Kirkens egne Indtægter, og saafremt disse ikke strækker til, ved Ligning paa Menigheden efter de herom gældende Regler, hvorimod de ved Kirker, der ikke ejer sig selv, skal afholdes af Ejeren af Kirken eller dens Midler.

Stk. 2. Den i Lovens § 12, Stk. 4 indeholdte Bestemmelse om, at Udgifterne til Kirkens Belysning afholdes af Kirken, kommer til Anvendelse ved alle ordinære Gudstjenester og dertil knyttede kirkelige Handlinger, uanset hvilken Præst der forretter dem, samt ved saadanne ekstraordinære Gudstjenester, gudelige Forsamlinger, Bibel-læsninger og Altergangstjenester, der foranstaltet afholdt af nogen af de ved Kirken ansatte Præster, eller ved hvilke nogen af disse medvirker. Uden for disse Tilfælde kan Menighedsraadet eller Ejeren af Kirken eller dens Midler kræve Betaling for Kirkens Belysning efter en fastsat Takst, der godkendes for Kirker paa Landet af Provstiudvalget, for de øvrige Kirker af Overtilsynet i Forbindelse med den i § 22 i Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne af 30. Juni 1922 omhandlede Vedtægt. I denne træffes tillige Bestemmelse om Omfanget af den Belysning, som Kirken vederlagsfrit skal yde.

B. Tilsynet.

§ 26.

Det daglige Tilsyn med Kirkebygningen med Løsøre og andet Tilbehør paahviler Menighedsraadet eller for de Kirkers Vedkommende, der ikke ejer sig selv, Ejeren af Kirken eller dens Midler. Tilsynet udføres efter de i Lovens § 30 givne Regler, saaledes at indtrufne mindre Beskadigelser og lignende hurtigst muligt afhjælpes, medens der om større Skade straks skal ske Indberetning til Provstiudvalget, der afgør, hvad der videre skal foretages.

§ 27.

Stk. 1. Hvert Aar i Maj Maaned skal Menighedsraadet eller Ejeren af Kirken i For-
ening med en bygningskyndig Mand i Henhold til Lovens § 31 foretage et fuldstæn-
digt Eftersyn af Kirkebygningen med Tilbehør.

Stk. 2. Kirkens Ejer skal senest Ugedagen forinden Eftersynet af en ikke-selvejende
Kirke give Menighedsraadet Meddelelse om Tidspunktet for Forretningens Afholdelse
af Hensyn til, at det i Lov om Menighedsraad af 30. Juni 1922 § 19, 2. Stk. omhand-
lede Udvalg skal deltage i Eftersynet.

Stk. 3. Den bygningskyndige Mand vælges henholdsvis af Menighedsraadet og af Kir-
kens Ejer. Saafremt der i Menighedsraadet sidder en bygningskyndig Mand, er der
intet til Hinder for, at Menighedsraadet kan overdrage ham det i Stk. 1 nævnte Hverv
som bygningskyndig Deltager i Eftersynet.

Stk. 4. Valget af den bygningskyndige Deltager i Eftersynet skal meddeles til Provsti-
udvalget, og Hvervet bør saavidt muligt hvert Aar overdrages den samme bygnings-
kyndige Mand.

§ 28.

Stk. 1. Det aarlige Eftersyn skal foretages saa omhyggeligt som muligt og omfatte
saavel Kirkebygningens Ydre som alle indre Rum, Kirkeloftet og Tagværket samt alt
Kirkens Inventar. Kirkens hellige Kar og andet Tilbehør, som opbevares udenfor
Kirken, maa være til Stede ved Synet. I Synsforretningen skal optages en Udtalelse
om den Vedligeholdelsesstand, hvori Kirken forefindes, jfr. Lovens § 31.

Stk. 2. Ved Eftersynet maa det særlig paases, at tidligere forefundne Mangler er
behørig afhjulpnet. Saafremt dette ikke er sket, maa Grunden hertil oplyses i Syns-
forretningen, og ny Frist for Afhjælpingen fastsættes.

Stk. 3. Endvidere maa det anføres, hvilke nye Arbejder og Foranstaltninger der skal
udføres, for at Kirken med Tilbehør kan være i den ved Loven og nærværende An-
ordning foreskrevne Stand. Der maa herved tillige sættes Frist for Manglernes Afhjæl-
ping, og den anslaaede Udgift ved Afhjælpingen opføres.

Stk. 4. Udsættelser af rent kunstnerisk Art vedrørende Kirkebygningen og dens Ud-
styr udover disses haandværksmæssige Vedligeholdelse bør som Regel kun finde Sted
ved det i Henhold til Lovens § 32 afholdte Syn.

Stk. 5. Endelig maa det paases, at Kirken og dens Tilbehør er behørig forsikret ( )
i Henhold til Lovens § 5.

§ 29.

Stk. 1. Synsforretningen ledes ved selvejende Kirker af Menighedsraadets Formand,
ved ikke-selvejende Kirker af Kirkens Ejer eller dennes Repræsentant.

Stk. 2. Synsforretningen indføres i Kirkens Protokol, jfr. Lovens § 1, og ved ikke-
selvejende Kirker tillige i Menighedsraadets Forhandlingsprotokol. Enhver af Par-
terne har Ret til at faa tilført deres Bemærkninger til Protokollen, der underskrives
af Forretningens Leder og ved ikke-selvejende Kirker tillige af en af Menighedsraadets
Repræsentanter.

Stk. 3. En fuldstændig Udskrift af Forretningen indsendes af Menighedsraadets For-
mand, ved ikke-selvejende Kirker af Kirkens Ejer snarest muligt til Provstiudvalget.

§ 30.

Stk. 1. Snarest muligt efter Modtagelsen af de indsendte Synsudskrifter afgør Prov-
stiudvalget, hvad der skal foretages i Anledning af de afholdte Forretninger, eventuelt
efter forudgaaende Undersøgelse ved Provsten og en af Provstiudvalget valgt bygnings-

kynd
Prov
Love
Stk. 1
Paa
retn
ning

Stk. 1
kynd
lede
Stk. 1
Uge
kom
nævr
Stk. 1
saale

Stk. 1
§ 28
Stk. 1
§ 1,

Stk. 1
Syns
Kirk
Meni
har
skriv
Stk. 1
udva
Stk. 1
til A
af O

klæri
Sogn
i for
omta
afhol
kens

staae
Afhj

kyndig Mand, jfr. Lovens § 31. Saafremt Sagens Beskaffenhed kræver det, indsender Provstiudvalget Sagen gennem Overtilsynet til Ministeriets Afgørelse, jfr. ligeledes Lovens § 31.

Stk. 2. Provstiudvalgets Afgørelse maa af Hensyn til den i Lovens § 34 fastsatte Paaankefrist meddeles Menighedsraadet eller Kirkens Ejer inden 1 Maaned efter Forretningens Afholdelse eller, hvis den af Synet fastsatte Frist for Manglens Afhjælpning er kortere end 1 Maaned, inden Udløbet af den fastsatte Frist.

§ 31.

Stk. 1. Hvert tredje Aar deltager Provsten og en af Provstiudvalget valgt bygningskyndig Mand i Henhold til Lovens § 32 i det i de foranstaaende §§ 27—29 omhandlede Eftersyn af Kirken.

Stk. 2. Provsten fastsætter Synet til en Dag i Maj eller Juni Maaned og giver senest Ugedagen forinden Meddelelse om Tidspunktet for Forretningens Afholdelse til vedkommende Menighedsraad og Kirkens Ejer, der sørger for, at den i § 27, 1. Stk. nævnte bygningskyndige Mand kommer til Stede ved Synet.

Stk. 3. Det her omhandlede Syn afholdes første Gang i 1923, næste Gang i 1926 og saaledes fremdeles hvert tredje Aar over samtlige Kirker i Provstiet.

§ 32.

Stk. 1. Kirken med Løsøre og andet Tilbehør gennemgaaes paa den i foranstaaende § 28 foreskrevne Maade.

Stk. 2. Ved Forretningen skal Provsten derhos lade sig Kirkens Protokol, jfr. Lovens § 1, og Forsikringsdokumenter forevise.

§ 33.

Stk. 1. Synsforretningen ledes af Provsten og indføres af ham i en for Provstiet fælles Synsprotokol. Forretningen indføres samtidig af Menighedsraadets Formand eller Kirkens Ejer i Kirkens Protokol og, hvor Kirken ikke er selvejende, tillige af en af Menighedsraadets Repræsentanter i Raadets Forhandlingsprotokol. Enhver af Parterne har Ret til at faa tilført deres Bemærkninger til Protokollen. Efter Indførelsen underskrives Forretningen i de paagældende Bøger af Provsten paa Synets Vegne.

Stk. 2. Udskrift af Synsforretningen indsendes snarest muligt af Provsten til Provstiudvalget, der derefter afgør, hvad der videre skal foretages, jfr. foranstaaende § 30.

Stk. 3. Udgiften til Anskaffelse af Synsprotokollen afholdes af Provsten af det ham til Anskaffelse af Protokoller m. m. tillagte aarlige Beløb. Synsprotokollen autoriseres af Overtilsynet.

§ 34.

Den i § 1 i Lov om Sognekirkers Udvidelse af 8. Maj 1908 omhandlede Erklæring om, at Sognekirken ikke afgiver tilstrækkelig Plads for Kirkegængere fra Sognet paa de almindelige Søndage, kan afgives af Menighedsraadet saavel ved det i foranstaaende §§ 27—29 omtalte aarlige Eftersyn af Kirken som ved den i §§ 31—33 omtalte Synsforretning, men kun ved sidstnævnte Forretning eller ved en af dette Syn afholdt ekstraordinær Forretning, jfr. nedenfor § 37, kan endelig Udsættelse om Kirkens Udvidelse finde Sted.

§ 35.

Med Hensyn til Paaanke af Provstiudvalgets Afgørelser i Henhold til foranstaaende § 30 og § 33, Stk. 2, Afhjælpning af Mangler, Oversiddelse af Frister for Afhjælpningen m. m. forholdes efter Lovens §§ 34—38.

§ 36.

Stk. 1. For Synsforretninger efter Lovens §§ 31 og 32 ydes der af den paagældende Kirke hver af de bygningskyndige Synsmænd et Vederlag af 5 Kr. samt saavel disse som — ved Forretninger efter Lovens § 32 — Provsten Befordringsgodtgørelse efter Regning, medmindre Aftale træffes med Kirkens Bestyrelse om et fast Beløb, jfr. Lovens § 39, Stk. 1. De Deltagere i Synsforretningen, der ikke er Medlemmer af Menighedsraadet, herunder Provsten, tillægges der 8 Kr. i Dagpenge. Deltager nogen af de til Dagpenge berettigede i flere Syn paa samme Dag, deles Udgifterne lige mellem de paagældende Kirker.

Stk. 2. Ved de i foranstaaende § 30, Stk. 1 omhandlede Undersøgelser ved Provsten og den af Provstiuvalget valgte bygningskyndige Mand tilkommer der saavel Provsten som den bygningskyndige Mand Befordringsgodtgørelse og Dagpenge efter Reglerne i Stk. 1. Udgifterne afholdes af Kirken.

§ 37.

Stk. 1. Hvor Spørgsmaal, der i Henhold til foranstaaende Bestemmelser skal forelægges for det i Lovens § 32 ommeldte Syn, opstaar i et Aar, hvor dette Syn ikke skal afholdes, kan Sagen, saafremt Omstændighederne taler for en hurtig Afgørelse, af Menighedsraadet eller Kirkens Ejer med Provstiuvalgets Samtykke forelægges for et ekstraordinært Syn, der afholdes efter Reglerne i Lovens § 32.

Stk. 2. Paa ekstraordinære Syn kommer Reglerne i foranstaaende §§ 33, 35 og 36 til tilsvarende Anvendelse.

§ 38.

Hvis en Valgmenighed har sin egen Kirke, er denne undergivet Forskrifterne i nærværende Anordning med de Lempelser, som efter Andragende fra Menighedens Bestyrelse maatte blive tiltraadt af Ministeriet, jfr. Lovens § 45, Stk. 2.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 14. Maj 1923.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Jacob Appel.